

Naturskyddsföreningen

Gotlands frågor - besvarade (jul 2022)

Svar till Naturskyddsföreningen Gotland rörande 'Frågor till de lokala partierna på Gotland 2022'

Naturskyddsföreningen Gotland skriver:

Naturskyddsförening Gotland har en medlemstidskrift som heter Natur på Gotland och som når över 1000 adressater på Gotland. Inför varje val till Regionfullmäktige har vi ställt frågor till de politiska partier som finns representerade i Regionfullmäktige. Så gör vi även i år och ert svar på frågorna kommer att publiceras i tidskriften som beräknas utkomma i senare halvan av augusti. Vi måste därför ha svaren från ert parti senast 1 augusti för att vi ska kunna få med svaren i det aktuella numret.

Fråga 1

1. Enligt förslaget till Översiktsplan för Gotland 2040, avsnitt 2.10.6 Kalkindustri och täktverksamhet står kalkbrytningen ofta i konflikt med vatten- och naturskyddsintressen. Hur ställer sig ert parti till Cementas och SMA:s planer på fortsatt och utökad täktverksamhet vid File Hajdar och Klinte med hänsyn till nämnda intressen och med beaktande av Mark- och miljööverdomstolens bedömningar i tillståndsärendena?

Svar från Liberalerna Gotland

Liberalerna Gotland hyllar principen att 'land ska med lag byggas'. Vi har tidigare konstaterat att domstolsutslagen är rimliga. De sökande har i några fall inte övertygat domstolen, och då ska ansökan inte bifallas. I andra fall har myndigheterna bifallit de sökandes ansökan. Rättssystemet fungerar på avsett vis, vilket är bra.

Svaret ska tolkas som att vi i valrörelsen avstår från att lägga lokala förslag på statlig politik utan driver de frågorna under mandatperioden tillsammans med våra riksdagsledamöter .

Fråga 2

2. Enligt förslaget till Översiktsplan, avsnitt 2.14.3 Plats för Vindbruk finns flera hinder eller motstående intressen gällande utbyggnaden av vindkraft på Gotland. Hur ställer sig ert parti till möjligheterna till utbyggnad av vindkraften inom de områden som redovisas i förslaget, mot bakgrund av att flera områden redan prövats och fått avslag i Mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen?

Svar från Liberalerna Gotland

Liberalerna Gotland hyllar principen att 'land ska med lag byggas'. Vi har tidigare konstaterat att att

domstolsutslagen är rimliga. De sökande har i några fall inte övertygat domstolen, och då ska ansökan inte bifallas. I andra fall har myndigheterna bifallit de sökandes ansökan. Rättssystemet fungerar på avsett vis, vilket är bra.

Svaret ska tolkas som att vi i valrörelsen avstår från att lägga lokala förslag på statlig politik utan driver de frågorna under mandatperioden tillsammans med våra riksdagsledamöter.

Med det sagt är det viktigt att framhålla att alla de begränsningar som ligger över Gotland (vatten, naturreservat, försvarsmakt, buller från flyg, buller från färja, kulturmiljö, naturmiljö osv.) bör ses som begränsningar att förhålla sig till – att utmana skapar bara tidsspillan. Grundfrågan är då att utveckla med hänsyn till de givna begränsningarna och skapa attraktiva möjligheter.

Fråga 3

3. Länsstyrelsen bedömer att flera av miljökvalitetsmålen inte kommer att nås till år 2030 på Gotland. Några av dessa är kopplade till begreppet biologisk mångfald. I Regionens förslag till Grönplan står det på flera ställen att den biologiska mångfalden ska bevaras eller ökas. Ge exempel på vad ert parti vill göra för den biologiska mångfalden på Gotland.

Svar från Liberalerna Gotland

'Land ska med lag byggas'. Dåvarande Folkpartiet var drivande för att naturvärden skulle få lagstöd och att Naturvårdsverket skulle bildas. WWF har flera gånger klassat FP/Liberalernas naturmiljöprogram som ett av de bästa. Vi var drivande i arbetet med 'nya' PBL där det stipuleras att planering och andra beslut enligt PBL ska främja en ändamålsenlig struktur av grönområden.

Kraven på grönplanering är alltså rikstäckande, och ska tillämpas på lokal nivå av kommunens tjänsteorganisation.

Liberalerna Gotland både förväntar och förlitar sig på professionens kompetens, vare sig det gäller sjukvård, undervisning eller grönplanering. Vår uppfattning av den politiska rollen är att politikerna ska kunna sätta sig in i komplexa beslutsärenden och därefter ansvara för sina beslut genom att stödja professions arbete och inte intervensera eller störa i detaljfrågor.

Svaret ska tolkas som

- att vi konstaterar att kraven på grönplanering är satta på en övergripande nivå,
- att tillämpning på detaljnivå bäst sköts av professionen, och
- att lokala politiker får en roll först när motstridiga intressen måste vägas av.

Fråga 4

4. Varje år utfärdas bevattningsförbud och andra åtgärder på grund av att den regionala vattenförsörjningen är underdimensionerad. Det råder ingen absolut vattenbrist på Gotland utan snarare en bristande politisk vilja att lösa problemet. Vad vill ert parti göra för att det regionala vattennätet ska få rimlig dimensionering i förhållande till det besöksstryck ön har sommartid.

Svar från Liberalerna Gotland

I vårt program "Full fart på Gotland – politik för samhällsbyggnad" behandlas dricks- grund- och avloppsvatten i ett eget kapitel. Ur texten. "Vattenfrågan är central. Utan vatten inget liv. Både i form av dricksvatten och renat vatten har Gotland utmaningar. Arbetet med att säkra dricksvatten måste fortgå och hot mot yt- och grundvattenkällor behöver stärkas. Detta förefaller emellanåt vara kontroversiellt.

Vatten till lantbruket är – som vi såg av sommaren 2018 – en viktigt fråga ut civilförsvarssynpunkt. Att säkra tillgången till vatten för gröda och kreatur är central. Därför bör vi initiera en utredning för att undersöka förutsättningarna för att flytta reningsverket vid Hällarna i på ön – för att möjliggöra utsläpp av renat vatten i recipienter som möjliggör återfiltrering i grundvattnet."

I en [motion inlämnad juni 2022](#) yrkar vi "att Regionstyrelsen ges i uppdrag att initiera en flytt av recipienten för reningsverket i Visby in på ön för att återvinna renat vatten".

Fråga 5

5. Det kan förutses att elbehovet på Gotland kommer att öka kraftigt. Fordonsflottan kommer att elektrifieras i snabb takt och även inom jordbrukssektorn kommer mycket av maskinparken att elektrifieras. Cementa har planer på att göra cementproduktionen oberoende av fossila bränslen och även den planerade koldioxidinfångningen där kommer att kräva mycket el. Hur vill ert parti verka för att säkra eltillgången för de ökade behoven på Gotland?

Svar från Liberalerna Gotland

Energiförsörjning är i huvudsak en rikspolitisk fråga, då tillståndsgivning för enskilda projekt baseras på lagar och myndighetsbeslut. I valrörelsen avstår vi från att lägga lokala förslag på statlig politik, utan driver de frågorna under mandatperioden tillsammans med våra riksdagsledamöter och vår riksorganisation.

Med det sagt så delar förstås Liberalerna Gotland uppfattningen att Sverige – inklusive Gotland – har behov av mer elenergi. Förslaget att koppla ett småskaligt kärnkraftverk till Cementas planerade omställning till mer hållbar cementframställning är intressant, och vi är positiva till att frågan, tillsammans med andra tekniska lösningar, ska kunna utredas. Men precis som med all annan större verksamhet är det marknaden under de beslutade lagarna som ska fälla avgörandet. I dessa frågor ska politiker möjliggöra, och marknaden avgöra.

Fråga 6

6. Det finns idag 90 naturskolor i landet. Gotland är det enda län som saknar denna värdefulla resurs. Grundläggande utbildning i naturkunskap, miljö och ekologi är idag viktigare än någonsin. Forskning visar bland annat att kunskaper förstärks och sitter längre när skolan bedriver undervisning utomhus och att utomhusbaserat lärande stärker eleverna samarbete och sociala träning. Särskilt flickorna kan ta för sig bättre utanför klassrummet. Som komplement eller alternativ till en fast naturskola finns goda erfarenheter av mobila naturskolor till exempel i Stockholms stad. Hur vill ert parti arbeta för att gotländska skolelever ska få tillgång till naturskoleundervisning?

Svar från Liberalerna Gotland

Vad gäller skolfrågor är Gotlands stora utmaning kompetens- och kapacitetsförsörjningen på för- och grundskolor. Ett betydande strukturproblem är landsbygdernas mikroskolors förmåga att hålla en pedagogiskt hållbar nivå. Liberalerna Gotland överlåter åt professionen att avgöra vilka delområden som behöver prioriteras – inklusive pedagogiskt metodstöd som Naturskolor – och hanterar detta inom ramen för budgetprocesserna.